

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Kedd

28. szám.

Pest, majus 22-kén 1849.

E lap megjelenik minden este, vasárnapot kivéve. Előfizetés mai naptól december végeig Budapesten házhordással 5 fr., vidékre postán borítékban 6 fr. p. p. Hónapos előfizetés csak helyben, s a hónap első napjától kezdve fogadtatik el. Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban (Országuton, Kunevalderház) és minden postahivatalnál. Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. — Egyes szám 3 kr. pp.

Budapest polgárai!

Értésemre esett, hogy közületek némelyek hazafikötelességükről elfeledkezve honvédeinkről fegyvert s egyéb katonai szereket megvenni nem átalakodtak.

Mivel pedig minden az ellenségtől elfoglalt hadi készlet nagyban úgy mint kicsinyben az álladalom tulajdona — s annál fogva egyesek java soha nem lehet; felszólítom annál fogva mind azokat, kik bármi fegyvert vagy felszerelési eszközt, u. n. puska, kard, pisztoly, tölténytartó, szíjjazat, szuronytáska s több efféléket, ide értve a lószerszámot is, sajátukká tettek, azokat legfőleg 24 óra alatt a pesti vagy budai városházáknál átadni el ne mulasztják; mivel ezen idő elteltével kötelességemnek tartandom a házkutatást elrendelni, s mindazokat a véstörvényszék elébe állíttatni, kiknél illy készletek találtatnának.

Buda majus 22-én 1849.

Görgei Artur,
tábornok.

Még valami az orosz intervencióról.

A Komáromi Értesítő f. é. 35-ik számában következő e tárgyú cikket közöl:

Folyó hó 17-kén egy hitelt érdemlő holicai kereskedő beszélé, hogy szombaton f. h. 12-kén Gödingben minden háznál 40—50 orosz be volt szállásolva. Ezen oroszok a „Presse“ szerint 3 részről jövedenek hazánkba: Holits táján Pozsony s Nagy-Szombat felé; Szepes és Zemplén közt Eperjes és Kassa felé, s a Bukovinából Erdélybe. Ezen menet csak akkor történik meg, ha az örökös tartományokból kivont seregek nem lennének elegendőn erősek. Addig az oroszok az örökös tartományokban az osztrák sereget helyettesítendik, szigorun eltöltatván az örökös tartományokban rablástól: ellenben Magyarországnban mindenhol rablás engedtetett.

Ezen oroszok bejövete ellen tiltakozott az angol, s az osztrák határától már egyszer vissza is indítottak; azonban most e szemtanú állítása szerint már hazánk határán léteznek. A holiciaiak a morvákot javaik elásására intettek.

Ugyane szemtanú közlése szerint, ő maga majus hó elején hagyta oda Prágát, midőn ostrom-

állapotba helyeztetett. A prágaiak t. i. tudván a magyaroknak az osztrákon nyert győzelmeit, mindenütt, Éljen Kossuth-ot, éljenek a magyarok-ot kiáltottak; erre két osztály huszárt tettek a prágai várba a prágaiak fékezésére, azonban huszáraink, mint várni lehetett, velük egyesültek, mire új katonák küldettek, s Prága ostromállapotba tétetett, s minden vidéki elküldetett, mi történt azután? nem tudhatni.

Közli Pórfi.

E közlés hitelességében a szerkesztőség, úgy látszik, maga sem nagyon bizik, mint ez a csillag alatti következő jegyzésből kitűnő:

Közli ur ez oroszokról híreket szemtanúi hitelességen mondja ugyan alapultaknak; mindazáltal azok valóságát kétségbe vonjuk. Kétségbe vonjuk nem pusztán political combinatióból, s azért, mert nem egy bérencz lépte már át határunkat ugynevezett szemtanúi, valóságban pedig rémhíreket terjesztendő el köztünk; de mert magok a szolgálalkú osztrák lapok hallgatnak e tényről, sőt, állítólagosan, szerintök, Dembinszki egy sokkal nagyobb sereggel Pozsony háttérében működik, a határokat átlépendő. Mi sem az első, sem az utóbbinak hitelt nem adhatunk.

Szerk.

E hír ismét új ágazata az osztrák muszka tömkelegnek, mert az erdélyi invasió óta az orosz sereget annyi ezer uton indíták s meneték már a fekete-sárga lapok, kósza és hivatalos színű hírek, hogy valóban csuda nem lenne, ha egyiken hazánk határaitra tévednének. Eddig azonban az egész hirtengerből csak egy habocska merült fel, melly hitelesebb alakot visel, s ennek rövid tartalma ez:

Sasz orosz tábornok Árvába bejött vagy 4000 emberrel, proclamatiót küldvén maga előtt, szerkesztet egészen az atyáskodó kormány nyelvén, hogy jó mint barát a rendet helyreállítani, s mindent készpénzzel fizetend. — Értsd, mit katonái el nem lopnak. — Be is jött a határon két mérföldnyire, s aztán, isten tudja, miért, rögtön visszafordult s ismét kitakarodott.

Lehet, francia vagy angol ellenmondás eredménye volt e hirtelen visszatérés, de okozta legyen bármi, okunk a beütés miatt elcsüggedni nincs. Élethalálharcra készültünk Ausztria ellen, s akkor meg kelle gondolnunk mindent, mi hátunk megett áll, s ha most kilép is a szinfalak mögül az éjszakai hatalom, melly fájlalja, hogy a bukandó osztrák kormányban egyik legalkalmasabb eszközét vesztí Európa leigázására, meg ne ijedjünk. Új sereg jó ellenünk, semmi más, fejér-e egyenruhája vagy zöld, az mindegy.

Az orosz segély — ha valóban jövend is — ünnepélyes bevallása annak, hogy Ausztriát legyőztük, s az ellenünk tovább harcolni képtelen.

Az orosz segélynek csak hirtel is kivítta számlunka Európa figyelmét, mellyet eddig kellő mértékben fölébresztteni nem bírtunk; s a figyelem gondolkozást szül, mellynek eredménye cselekvés, s az orosz hatalmat nem hagyhatja Európa így terjedni. E hír már örökösre ébreszté Franciaországot, s örökösre irántunk nemzetgyűlését.

Az orosz segély hirtel fellázítja a német nemzetet és serkenteni fogja tettekre, mert át kell látnia, hogy hazánkban számára is fog a béka veretni.

Ezért ha nem jó az orosz had, a rémitgetés csak javunkra szolgál, ha jó, új erőt ébresztend bennünk, hogy szembeszálljunk vele, s isten segedelmével azt is legyőzzük, nem számítva semmő szövetségesre; és mégis kell, hogy ezen esemény ébressze Európa népeit irántunk tetteleges részvételre, s harczunk nem lenne többé magunké, hanem a világ szabadságáé, mellyet őriztünk hajdan a kelet, s kivivandunk s őrendünk most az éjszak ellen.

Bátorság és kitartás, és hazánkban építendjük a szabadság szentegyházát, mellyhez nemzetek fognak búcsut járni. A szabadság templomát felépítendjük, s ha az osztrákon kívül orosz csonthalmokra kellend is alapját raknunk.

Komárom városa, és ostromállapota. *)

Csoportosan járkálnak a bajok, vagy a mit egy latin közmondás így fejez ki: „Nulla calamitas sola.“ —

És e régi tapasztalatszülte igazság igazat mondott, akár egyes ember életfolyamában előforduló sorcsapások összetódult seregét, akár egész testületek, városok és nemzetek történetében föltűnő balesetek összecsoportozott számát vesszük tekintetbe.

Ha van honunkban város, melly érzé az ég sujtoló veszejét; bizonyval egyike azoknak szerencsétlen városunk Komárom.

*) Komárom ostroma és felmentése egyik fő fordulata lévén nemzeti harczunknak, kedves dolgot véltünk tenni, más forrás hiányában az ottani Értesítőből közlenni e cikket, mire ezennel kikerjük a tisztelt szerkesztő engedelmét.

É városban, mint lapályos völgyben fekvő lakhelyen a gyakori vizáradatok nem kis kárt okoztanak. —

A rémitő földrengések iszonyu pusztításokat tőnek; különösen ezeltől mintegy 86. évvel, melly isten csapásának gyász emlékűnnepét, buzgó apáink fogadástételük következtében, még mai nap is megszenteljük.

Legközelebb ismét érzékeny csapások érték e várost.

A mult 1848-dik évi september hó 17-én tűz támadván, nagy szélvész által városunk nagyobb része siralmas rommá torzított.

Még e súlyos sebeiből fel sem gyógyult, bomlott falai fel sem építettének; már is újabb veszélynek nézett szemébe, mi meg is történt. — És beállottak az ostrom napjai.

Eljőve a martius tizenötödike, a várván várt nap, a szabadság édes napja, mikorra honunk sorsának kedvező fordulást jósolgták.

De mi szegény komáromiak édes remények bölcsőjében ringatva, még csak nem is képzelt állapotra jutánk, a bombáztatás örök emlékü napjaira. —

Oh idők változatos fordulata! Egy év lefolyása előtt számunkra gyártott rablánczokból ki szabadulás nagy ünnepét örvendő minden igaz érzetű honpolgár, és mi váro-i polgártársak is.

Ime most pedig hazánk méltó dícsereje, féltő szeménye, Komárom és vára mindenfelől cerniroztatik, körülkerítettik, a minket hű magyarjainak szólító fejedelem szolgálai, a mi dühös ellenségünk által.

Komárom, egy mindenfelől részint természeti, részint mesterséges erősítvényekkel környezett város. —

Éjszokról és keletről a Vág, délről a Duna folyamok, nyugotról pedig egy legujabban fölpült várvonali erősítvény körítik.

Ezen új vonal eddiglen Nádor nevet viselt (Palatinalis linea), de ma már Kossuthvonálnak hivatik.

A Duna jobb partján fekszik a város átelében Uj-Szöny, egy az ellen által egészen felpörkölt falu, homokdombos Monostor szőlőjével.

E hegydombon, és ezzel szinte félkörben nyúló vonalban a csillagvárig több homokföldgátok vagy sánczok készítették még a mult ősszel a majdan berohanandó ellenség feltartóztatására és a város megoltalmazására.

Azonban e sánczok fedezetlenül hagyatvák. A környékünkben tartózkodott ellen, használatára fordítá a földgátokat, és a felemelt helyet, az úgy nevezett Monostorhegyet.

Elkezdé e sánczokat czélja szerint ellenünk idomítani, használva a hely minden kedvező pontjait; ágyú- és bombatelepeket, futó sánczokat, fáradatlan éjjeli s nappali munkájával csakhamar készítettet.

És e kedvező pontokról szinte 40 napig ostromlá városunkat és várunkat.

Martius hó 17-én elkezdé a minden áron városunkat és várainkat bevenni elűköllett ellenségünk a Duna szigetében kiszegzett ágyúink mel-

lett működő tüzéreinkre röppentyűt eregetni; de ezen gyújtó szerek egy része a folyamba, más része a szigetbe potyogott, és tűzveszélyt nem okozható, 19-én már golyókat, 12, 18, és 24 fontosokat küldözgetett át, a dunasor néhány házait zsurolókat.

Következő nap, azaz: 20-án, kezdé el megszervező körneri mozsaraiból a 30 és 60 fontos bombákat, e rémitően romboló és gyújtó szereit épületeinkre hányatni.

Első bombái csak a Duna során hullottak le, és így belebb belebb, úgy hogy három nap mulva a félvárost bekalandozták.

Irtóztató dühében nemesak nappal, hanem éjjel is hányatá pusztító ostromszereit; nem kimélve még a középületeket sem, nem a kórházakat, nem az iskolákat, nem a templomokat; sőt azokat tevé ki leginkább czélzásá irányául.

Az őszi tűzvész által még épségben maradt reformatus templom tornyát naponként irányzá bombáival, de közvetlenül még sem találá el, mignem e hónap 29-én e nevezett templom közelében bombái által föllángolt házak tüzeitől, segítve az akkoriban csaknem mindennap dühöngő szelek által csakugyan meggyuladt az egyetlen reformatus templom. Magas tornyában isten imádására hívogató s halottainkat hirdető érczharangjaink lezuhanva elnémultak. Időperceket mutató toronyóránk megállt, és nem üt többé. Most már egész városunkban nincs egy harang. Nincs egy toronyóra, melly tudunkra adná a nap óráinak számát.

Kimélelenül folytatott bombázása által dühös ellenünk azon czéljában, miszerint a város ostromoltatása következtében krawallt, vagyis népzavargást idézhessen elő, s ennél fogva a várat csakhamar feladásra kényszerítse, mint sok egyéb terveiben, úgy itt is szépen felsült. Ó a gonosz, hitszegő és hűtlen barát, kifelejté számításából a honfias érzetű lakosság türelemmel párosult kitartását. E nép később vala lakházai-ból, mint a vért szomjazó héja és sas által zaklatott madár fészkeiből is kiröpülni, és magának más menhelyet keresni.

April hó 15-ig a város éjszakkéleti részébe vonult a türelmes nép, és megfértek számosan a jó barátok, a békes polgárok egy házban; a mikoron a közelebb felállított ellen bombavetőivel egész városunkat keresztül kasul lödözteté, közben — közben 24 fontos tüzesített golyókat is küldözgetett. — Felette örvendezett volna lelkében, szegény városunkat egy nagyszerű illuminatióknak tekinteni; de isten sem engedé e pogány és vallástalan, még ünnepet sem szentelő népfaj ördögi örömelezetét.

Sorsunk, ez idő alatt, minden költsézi czífrázat nélkül szólva, valóban szomorú vala. — Szám-talan arczokon, sőt kisebb s nagyobb mértékben csaknem mindnyájunkén a bú s levertség színe, a félelem és kétségkedés vonással valának láthatók. — Elhagyánk mondom házainkat. — Né-mellyike a lakosságnak egy szomszéd Iza nevű faluba költözött ki. Sokan a Kossuthvonalt várlakjaiban összeszorulva, testvéri nyájassággal fogadtatva honvédtiszteinktől, e példás társas élet körében várták a szabadulás napját. Legtöbben pedig

kiménénk a Vág folyam partján fekvő fabódékba és az úgynevezett url mezőre, hol tartaték a vásárpiazz és itt építénk hajlékokat, fasátorokat, mint egykoron vándor ősapáink, és itt rejténk el szegény fejünket a pattogó bombák öldöklő angyalai elől, mellyeket sokszor egész éjeken át, mint föl s alá szaladgáló tüzes csillagokat szemlélteténk. Mint tábori katonák, sátorainkban felöltözködve dültünk le egy kis nyugalomra, hogy a könnyen támadható tűzveszély által fölriasztva azonnal készen legyünk.

Közlekedésünk mindenfelől elzárva levén, természeti dolog vala, hogy az élelmi szerek áronaponkint nagyobbult; de azért megtartó istenünknek legyen hála! sem éhen közülünk csak egy is meg nem halt, sem lóhusra még nem szorultunk, mint a „Wiener Zeitung“ becses lapjában megíratott.

A szorongattatás e kínos napjaiban futárainkat, a segélyért indultakat szívszakadva vártuk. — S ha megérkezett közülök egy, körülvevénk nagy kíváncsian, mint szomjas szarvasok a frissítő kútfont. — És a hű honfiak, élüket is kockára kitett hirnökeink szerencsésen megjövének egymásután, hozának nem reményelt jó híreket, fényes csaták kivívását, ügyünk jobbrafordulást, és a két feloldósereg közeledtét. A meghozott édes hírekre keserű sorsunk egy kissé enyhült; de csak ismét látva az ellenség neki feszített erejét, el kezdénk esüggedezni, nyugtalankodni, elannyira, hogy némellyek közülünk már szabadulást sem reményelve, minden futári jó híreket csak biztató üres hangokul vettek.

De az isteni gondviselés akkor és ott működik rendes eszközei által, mikor és a hol legszükségesebbnek látja. — Az emberi véges elme nem képes belátni az örök végzetek titkaiba. — Föltűnt egyszerre a szabadítást hirdető jel, a reménycsillag. April 20-kán nagy örömeinkre körünkbe érkezett ama már epedve várt derék harczi, jeles várparancsnokunk Guyon tábornok ur, mintegy 48 huszáraival áttörve az ellenséges előrsök csordáján. — Utána harmad napra 22-kén megjött Görgei derék fővezérünk, kit a magyarok Jehovája a magyar nemzet szabadító-jaul küldött s vele Klapka és Damianich jeles tábornokaink, és vezetének magukkal mintegy 35 ezer számból álló sereget; vitéz, bátor, csatákban már edzett harczzomjas fiakat, kiket a nemes szabadság- és honszeretet lángtűze hevített. — Kitérő éljenkiáltásokkal fogadánk várván várt honmentőinket és városunk ostrom alól felszabadító hőseit.

És fölvirradt ránk az áldott szabadítás nagy napja april hó 26-kán, mikoron már kivirradtára a szőnyi sánczokból kivereték a hatalmas ellenség. — Dicső, s jól kiszámított fővezéri hadtervek által, kevés áldozattal és olly rövid idő alatt, még pedig az éj sötét árnyában, és e sánczokat soha nem is látott vitézek által, meg valánk mentve. — Éjfél utáni 2 óraker a megrohanás olly vitézséggel történt, mellyhez hasonlót a hadtörténet nem sokat mutathat fel. Reggeli 8 óraker minden sánczok kezeinkben voltak. — Egyébiránt a történeti nevezetességi komáromi csatáról hiteles és körülményes vezéri jelentés a „Marcius

Debreczen majus 20.

Tizenötödike" című hírlap 16-dik számában eredményeivel olvasható.

E nagy napot april hó 26-kán méltó megünnepelelnünk, mit mi reformatus keresztyének meg is tartánk majus hó 13-kán evangelicus atyáink fiai épen megmaradt szentegyházukban, hol fő-tiszteletű Nagy Mihály püspök ur alkalmi ünnepélyes beszédével hallgatói vágyait tökéletesen kielégíté, igazi püspöki méltóságos előadásával hazánk mult, jelen és jövő állapotját hűen rajzolta; és mi feszült figyelemmel hallgatánk a tömött és sublimis remek stylusú, ékes beszédű szónokot, csak az vala sajnálható, hogy milliók füleibe nem hangozhatott igaz honpolgári érzeltekkel teljes Aroni beszéde.

Szeretett honunk tiszteletteljes kormányzója, és e nemzet képviselői! Ti hazánk igazi édes atyjai! tekintetek e sokat kiállott és türt lakosságú, erejében s tehetségében megfoghatott városra. — E hajdan virágzó város, gazdag kereskedők, vagyonos földművesek, iparüző kézművesek lakhelye volt. — De most immár segélytekre, atyai kegyetekre szorul az a város, melly az egyesek számára úgy mint egész testületek és honunk oltárára, ha kivántatott, áldozattételekben nem vala utósó. — Jól tudhatjátok azt is, hogy e város határa még az atyáskodó királyok idejében annyira megkisebbittetett, úgy kívánván a várerősítvényi rendszer is, miszerint egy kised falucska természet határa is fölülhaladja. Itt már e szerint egy jövedelemforrás kiapadt, a fölbirtokosok birtoka megfoghatók, és helyette másutt nem adaték neki természet föld, pedig hajdanában birtám e város is szép pusztai földeket, miket a város történeti adatai bizonyítanak.

Hidvánjövédelmét még eddiglen természeti elemek által okozott költség is könnyen fölemész-tette, — hogy birhassa illy kedvezetlen körülményekben tisztviselőit illően ellátni, épületeit, utczáit szépítgetni? hacsak országos donatiók által föl nem emelitek e biztos helyen fekvő és szép várakkal bíró várost, melly országunk felső részének, közlekedésutjának nyitó és záró kulcsa.

Legyen is e város erős váraival együtt mindig kulcsa e nemzet nagy kincstárának, rónait keresztlümetező folyamának, mellynek sik tükrén röpködő gőzösökön lengjenek örökké háromszínű lobogóink; sőt e lobogók messze vidékeken, az adriai tenger hullámain is lengve hirdessék e nemzet ön fiai által dicsően kivívott jogos szabadságát. — Terjedjen e hon birtoka, mennyivel egykoron dicsekedett! — Legyen mindig, mint volt hajdanában, győzelme hona, és lássa feketesárga színű ellenünk, hogy vérünk és fajunk nem korcsosult el úgy, mikép ő szeretné hinni, és a Lensó viszály, e nemzetek életfája gyökerén rágó féreg nem dönti ki a már sok szélvészeket kiállott tölgyet; hanem böles törvényei, és ezek hű őrei által felküzdendi magát a szabad, független és önállásu nemzetek sorába. Ugy legyen!

Kemenczki.

Városunkban jelenleg mindenkit az orosz beavatkozás foglalkoztat; mindenütt az az okoskodás tárgya. Vannak, kik már szám szerint akarják tudni a beütő orosz seregek számát; sőt némely-lyek páni rémülése már odáig ment, hogy látta is az oroszokat, — álmában. De az illy desperatusok minél kisebb számmal vannak, a nagyobb rész elszántan és reményteljesen néz a jövő elébe. Hallani lehet illy nyilatkozatokat: csak jöjjenek az oroszok, már úgy is agyonvertük az egyik legzsarnokabb európai hatalmasságot, megmutatjuk a másíknak is, mit tehetnek egy szabadságáért élet-halálharcot vivó nemzet boszús fegyverei!

Én hivatalos tudósítást még az orosz intervencióról, vagy épen betörésről nem láttam.

Mondják Görgei Armin irta volna Árvából, hogy már ott az oroszok a határt átlépték, de tegnap este ismét azon hír szárnyalt, hogy ugyancsak Görgey Armin hivatalos tudósítása szerint kivonultak a magyar határokról; mert nekik nincs szándékuk Magyarországra bejönni, s Árva megyébe lépésük is csak tudatlanságból történt.

Ezenkívül csak az osztrák schwarzgelb lapokból olvasunk az orosz beavatkozásról, mely-lyek a mult nyár óta szüntelen rémitgettek bennünket ezen óriással, mint gyermeket a mókus-sal. —

Mindegy, akár miként van a dolog. Én tökéletesen hiszem, hogy a jellemtelen s most vonagló habsburgi ház, ki nem irtódzott hazánkban a belháború iszonyatosságait előidézni, miután ez által „mindig hű magyarjait“ le nem igazhatta, — megkísérti még az orosz segítséget is.

És az oroszoknak bőrében áll a beavatkozás; mert Austria tömérdek adóssággal tartozik Oroszországnak, s most azt mondja: én bankrót vagyok, népeim felláztak, elcsaptak, fizetni nem tudok, hanem ha pénzedet látni akarod, hódítsd meg rebellis tartományaimat s majd megosztozunk a prédán. Illy gyönyörű alkukötés lehet és van bizonyosan az osztrák dynastia és az orosz császár közt.

Ezenkívül nagy kérdés az: ki legyen ura az aldunai tartományoknak; nyugoti Európa — avagy az orosz birodalom? Nagy kérdés az is; oda dobja-e Európa Törökországot és az aldunai országokat az oroszoknak, vagy őket ezen gyűlöletes protectoratustól felszabadítván, önállóságra s alkotmányos életre érlelvén, a civilizációnak kelet felé terjesztőiül elismeri s rendeli?

A dolgot mystificálni nem akarom. Az oroszoknak a beavatkozásra, az ő abszolút statusrendszerre és terjeszkedési politikájára szerint, elég oka van, s igen valószínű, hogy ezt nem sokára el is kezdi; de én ezen beavatkozást úgy tekintem, mint istentől arra nyújtott alkalmat, hogy Európa összes népei megszabadítsák magukat zsarnok uralkodóiktól, kik isten nevében a népeknek irtó-zatos nadályai voltak.

De szükség, hogy a magyar nemzetet az orosz betörés hírére ne lepje meg páni félelem, hanem tekintse ezt úgy, mint második felvonását azon nagyszerű drámának, mellynek előjátéka Jellachich beütése, első felvonása Windisch-

grätz berontása volt, és mellynek véres scénáit olly hősileg, olly dicsőségesen játszottuk, s a mely-lyet, hogy gyáván megrémülve, ostoba birkaként nyujtaná nyakát az északi óriás hóhérbárdja alá, készüljön harcához, mint a bibliai szent király az óriás ellen, és isten segedelmével a kis Dávid leteritendi az óriást.

Ha a magyar nemzet most győz, akkor minden európai népek szabadságát küzdötte ki, ha legyőzetik, akkor minden népek rabokká lesznek: azért népek az isten nevében harcra készüljétek s adjátok át a koronás hóhérokat, bérencz bakóikat a pokolnak, mellynek fajzatjai.

Az alföldi helységek az ujonan kiállítandó ujonczokat nemcsak szívesen állítják ki, hanem többnyire pótolják s felszerelve adják át. Igy tett Debreczen is, 210 helyett ad 260 felszerelve, mint tudom, Békésmegye is, több német, tót és oláh helységek, ily tett B. Szolnokmegye is.

Az erdélyi oláhokkal a békéből semmi sem lett. Az alkudozás vége harc lett, Dragus Jt., a békéltető képviselőt az oláhok elfogták és mint hirlik, kivégezték.

— Bem Puchnert Orsováról kiverte, a vitéz osztrák vezér futott, a merre látott.

— A képviselő ház rendes vágásába kezd jönni. Az új kormány rendre fogja terjeszteni a ház elébe az organizáló törvényjavaslatokat.

A majus 18-án tartott ülésben Halász B. a ház eddigi szabályai módosításáról terjesztett elő formulázott indítványt, kinyomatik és jun. 4. tárgyalás alá vétetik. D u s c h e k F. pénzügyminister az adótörvényeket kérte felvétetni, ez is a legrovidebb idő alatt fel fog vétetni.

A képviselőket az urbériségek kiegyenlítése foglalkoztatja most leginkább, alkalmasint ez is nem sokára a ház elé kerül.

Erdélyből mostanában több ujonan választott követ érkezett. Sz. J.

VEGYES HIREK.

Ötödnapja a mieink Sárosánál, — Duna-Szerdahelytől vagy két órányira — nem elégelevén a kisebbszerű napontai összekocczanásokat, egy nagyobb csapattal s hat ágyuval az ellenség-re csaptak, egyuttal erejét kikémlendők. Az ellenségtől azonban 25 ágyuval s rögtön összpontosított tulsullyal fogadtatván: visszavonulni kénytettek. —

Öszhangzó hírek szerint, az ellen előre nyomul.

Eperjesnél hidat vert, s tegnapelőtt délután a mieinktől Somorjánál fogadtatott.

A oroszul kikémlt erő ellen azonban — mint állittatik — nagy kevesebbbségben s csak 2 ágyuval küldetvén embereink az ellenségnek: hátrálni kényszerültek, s egy lovasság s gyalogságból álló rész elfogatott.

Az elfogottak száma hitelesen még nem tudatik. —

Az osztrákok Vásáruton állanak; — Aranyos-

*

ról a beteges lovak s tábori podgyászok már érkeznek be Komáromba.

Kosztolányi ezredes ismét Szerdahelyett van seregével. Minapi veszteségünk s az elfogottak száma csekély.

(Kom. Ért.)

Görgei tábornok Borsodban képviselőül választatott.

Hertelendi Miksa Torontál megyei kormánybiztos Szemere Bertalan miniszterelnök urhoz f. hó 14-ről intézett levelében hivatalosan jelenté, miként a német községek neki lelkesülten adják nőtlen s katonaságra alkalmas gyermekeiket újonczokul; és pedig a következő eredménnyel: N.-Sz.-Miklós német községre az újból 8 egyén esett volna, s adott 55-öt; Dugoszella 6 helyett 25-öt, német Csanád 8 helyett 37-et, melly községek előbbi illetményüket már egészen kiállították. —

(Közlönyből.)

Bem Orsován. Puchner serge a magyarok látára mindenütt futott. Lehetlen volt velük megütközni. Legfelebb tüzeink kartácsolhattak utánuk, vagy száguldó huszáraink vagdalhattak le néhányat közülök. Mintegy 400 fogoly részünkre esett. A földkerekségén elnyomorodottabb s demoralisaltabb sereg ennél nem létezik.

Bánát tiszta. Puchner Oláhországba menekült.

(Deb. Mar.)

Kolozsvárról majus 11-ről írják: Tegnap éjjel Bethlen Gergely ezredes sietve távozott el körünkből egy sürgöny következtében, melly Czech tábornoktól jött. E sürgöny tartalma körülbelül ez: Ibrahim bég a török szultán közeli rokona s a török sereg főparancsnoka Szebenben majus 14-én látogatást teend. A tábornok gyöngéledvén, az említett ezredes és lovassági főparancsnok fogja elfogadni a magas vendéget mindazon jeleivel a tiszteletnek, mellyek csak megilletnek egy barátságos külföldi hatalmasságot.

(Al. Hir.)

Külföld.

Teljesen hiteles forrásból mondhatjuk, hogy Franciaországban az újabb események hazánk iránt tevékeny rokonszenvet ébresztének, s a netalán bekövetkezendő orosz interventio esetében a francia kormány ígéretet tőn a nemzetgyűléssel egy érzelműleg úgy lépni fel, mint illy fontos eseménynél a francia nemzet méltósága kívánja. — Ugy látszik, a római történet által előidézett kamarai heves interpellatíók jobb utra téríték a francia kormányt, s át kezdi látni, hogy számára csak a szabadság zászlaját lengetve virul di-csőség.

A német nemzetgyűlésben erélyes határozatok

indítványoztattak a német hadak s az eddigi számos felkelések ügyében. Ezeket Vogl giesseni követ azzal indokolá, hogy csak elfogadások mentheti meg Németországot, különben mondá — legfelebb is a magyarok diadalmaira várhatunk, hogy ezélt érhesünk, de aztán nem mondhatjuk büszkén, hogy mi, hanem meg kellend vallanunk, hogy a magyarok mentették meg Németországot.

— Drezdában legújabb hírek szerint győzött porosz segedelemmel a királyi hatalom, de az ideiglenes kormány, a száz katonaság része s más fegyveres sereg összesen 5 vagy 6000 ember Freiburgba vonult, ott a száz érzehgyekben folytatandó az ellenállást. Lipese még tartja magát. —

— Délnyugoti Németthonban s különösen a rajnai vidéken a népfelkelés mindinkább terjed.

Pest majus 22. 1849.

Csak most kezdjük látni részleteit Buda bevételenek, s látván, még inkább kell esudálnunk azon vitéséget, melly ennyi akadályon perczek alatt diadalmaskodott. Alig van példa a történetben, hogy illy erős hely, mint Buda vára, szuronynyal vétetett volna be, s tegnap óta a katonai nevezetességek közé a honvéd-név szuronynyal van beírva.

A 47 — zalai — honvéd zászlóalj, mint ma bizfosabb értesülés után mondhatjuk, volt az, melly derék őrnagya, Inkey vezérlése alatt a hástyk meghágásában társait megelőz.

Tüzeink ügyessége felől számtalan más eseten kívül legyen tanuság, hogy egy ellenséges nagy ágyút épen szájba löttek, s annak széleit behorpasztván, haszonvehetlenné fették.

A várból zárt Ceccopieri olasz gyalogság irántunk az ostrom alatt elismerést érdemlő részvétet tanusita. A horvátok ellenben a karózaton belől fekvő takarékpénztárt ősi szokásuk szerint még az ostrom előtt teljesen kirabolták.

— Hentzi felől következő hiteles tudósítást vettünk:

Hentzi tábornokkal, kinek mája lövetett meg halálosan, beszéltem, s mondám: „az ur, mint katonajól viselte magát, de mondja meg, ki hatalmazta fel önt, hogy Pestet lövesse”, mire ő így felelt: „nekem a kormány által parancsolva volt.”

— A haldokló egyébiránt nyugodt, s midőn vigasztalám, hogy sebje nem halálos, keservvel mosolygott. A körülötte levő szolgák, éltüket féltve, kérdék: mi lesz az ő sorsuk, én biztosítottam a legjobbról, ők kezemet akarák csókolni, s ezalatt Hentzi mondá: Die Ungarn sind brav. — Hentzi öreg ember, arca átkodottságra mutat. — Ugyanazon házban fekszik azon ezredes, ki a pesti hidfőt légbe akarta röpiteni. — Fialat egyén ez, habár arca ismeretlen, ott fekszik fé-

nyes kesztyűben, mindkét karja roncsolt s elszakított, jelképe az isten büntető kezének, melly illy gonosz tettet nem engedett létre jöni.

D—1.

— Érdi Borbála asszonyság sebesült honvédeink számára szerkesztőségünkhöz egy csomó tépetet küldte.

H I R D E T É S E K.

Kiadandó szállás.

A molnár-utcában 152-ik sz. házban egy hat szobából álló szállás az emeleten; két három-szobás pedig földszint egyéb tartozandóságokkal minden órán bérbeadatnak. Jakab-napra két szoba az emeleten minden tartozandóságokkal, u. m. konyha, éléskamra, padlás, pincze, szinte kiadandók.

3—2

Megjelent és minden pesti könyvkereskedésben kapható:

KÖZTÁRSASÁGI DALOK.

I r t a

HEILPRIN MIHÁLY.

Ára 20 kr. pp.

Magyar középponti vasut.

Naponkinti indulások

1849-iki april 29-től további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább ¼ órával az indulás előtt a pályaudvarban megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggel 7 óra.

„ „ „ „ személyvonat délut. 1 óra 30 perczkor.

Szolnokból Pestre.

„ „ „ „ Személyvonat reggel 7 óra 15 perczkor.

„ „ „ „ Személyvonat délut. 1 óra 45 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 6 óra.

„ „ „ „ délut. 3 „ 30 percz.

Váczról Pest felé reggel 8 „

„ „ „ „ délut. 5 „ 54 „

A magyar középponti vasut igazgatósága által.